

Серажим В.І.
к.е.н., доцент НТУУ «КПІ»
Мезенцева О.О.
асистент НТУУ «КПІ»

СКЛАДОВА ІННОВАЦІЙ У КОНКУРЕНТНИХ НАПРЯМАХ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

У статті досліджено вплив інновацій на формування конкурентної стратегії держави. Виявлено умови підвищення конкурентоспроможності за рахунок впровадження модернізаційних проектів.

Ключові слова: конкуренція, інновація, інноваційні стратегії, конкурентні стратегії, конкурентні переваги, конкурентоспроможність, модернізаційні проекти, модернізація.

Вступ. Проблема конкурентоспроможності української економіки стає все актуальнішою в умовах невпинної глобалізації ринку та прагнення нашої країни інтегруватися в європейські та світові економічні структури. Щоб забезпечити гідну перспективу розвитку національного господарства, держава зобов'язана спрямувати його внутрішню трансформацію шляхом природної і бажаної для партнерів міжнародної інтеграції України в коло розвинутих країн. Це, у свою чергу, вимагає залучення таких організаційно-управлінських важелів і чинників, які зумовляють запуск ефективних конкурентних стратегій.

Аналіз досліджень, проведених В.М. Гейцем [3–5], В. Горбатенко [7], В.Г. Федотової [12] та іншими науковцями, виявив недостатню глибину вивчення впливу впровадження інновацій для підвищення конкурентоспроможності держави у світі.

Розуміння важливості організаційних засад конкурентоспроможності національних економік допомагає своєчасно реагувати на технічні, економічні та інформаційні зміни, які відбуваються у світі, своєчасно вживати заходи на рівні держави в цілому, галузей та окремих підприємницьких структур і забезпечувати підтримку конкурентних переваг у відповідних сегментах національного господарства.

Постановка задачі. Завданням статті є дослідження впливу інновацій на формування конкурентних стратегій, з'ясування умов підвищення конкурентоспроможності завдяки модернізації проектів.

Результати дослідження. У світі відбувається перехід від індустріального типу суспільства до постіндустріального. Україні також необхідно синхронізувати тенденції свого розвитку від індустріального до постіндустріального суспільства, пов'язаний із переходом від командно-адміністративної до соціально орієнтованої ринкової системи. Інноваційний шлях розвитку за своїм змістом має бути модернізаційним проектом як для економіки, так і для суспільства в цілому, згідно з яким країна буде динамічно розвиватися, а суспільство функціонуватиме за цивілізаційними нормами і

правилами, оскільки його основною метою буде прагнення досягти найвищої якості в усіх сферах діяльності, тобто здійснювати випереджальний розвиток в цілому.

Для забезпечення умов підвищення конкурентоспроможності необхідно розробити чітку державну стратегію досягнення конкурентних переваг національної економіки України, яка б відповідала її ресурсотехнологічному рівню. Реалізація проекту, який започаткує стабільне довгострокове зростання, стане базою для зниження рівня конфліктності та запорукою мінімізації можливостей економічної кризи. При цьому слід враховувати досвід реалізації цих проектів, який передбачає поєднання традицій та інновацій в усіх сферах.

При вирішенні все нових і нових завдань поступального розвитку неприпустимо повторювати ту помилку, яку було зроблено на початкових етапах у процесі ринкових перетворень в Україні. Україну, незважаючи на певну фрагментарність технологічних і технічних досягнень, не можна вважати недорозвиненою або слаборозвиненою країною.

У сучасних країнах які поєднали інноваційний шлях розвитку з традиціями, основним носієм інноваційних дій є середній клас у взаємодії з державою, що спрямовує використання як власних, так і приватних ресурсів згідно з суспільними ініціативами та пріоритетами.

Нові індустріальні країни досягли успіху, підтримуючи нагромадження експортного потенціалу власних виробництв, значною мірою продукції обробної промисловості [9]. Безумовна орієнтація на імпортозаміщення та спонтанне підвищення конкурентоспроможності дають менш значимі результати, ніж орієнтація на виробництва з більшою часткою доданої вартості. Однак, саме така динаміка порівнянних переваг необхідна для подолання відставання від лідерів світової економіки.

У цілому всі моделі модернізації перебувають у постійному процесі еволюції і пристосування до нових умов ринку. Саме тому для успішної модернізації економіки та досягнення успіху в розвитку країни необхідно мати запас знань у сферах, які є двигуном зростання.

Розробка та реалізація модернізаційних проектів потребують дотримання таких вимог: всі проекти модернізації мають здійснюватися на основі сильного й ефективного втручання та управління з боку держави; необхідна ефективна державна координація економічних і політичних реформ; модернізація вимагає необхідних кадрів, про що передусім має турбуватися держава; проведення, гармонізація стандартних змін має здійснюватися за наявності специфічних, які додатково вказують на необхідність реалізації функцій держави; в модернізаційних проектах політика не повинна бути першочерговою, вищою за економіку; успішність проектів модернізації багато в чому залежить від збереження та використання основ національної ідентичності і духовності [12].

Україна має бути готовою запропонувати світу нововведення радикального характеру, від використання яких можна очікувати значного ефекту. Без впровадження нових технологій розвиватися за рахунок традиційних видів діяльності буде важко. У випадку відсутності цілеспрямованих дій, які

забезпечують приплив капіталу до сфери високих технологій, відбудеться подорожчання кредитних ресурсів [5]. Це буде серйозним бар'єром на шляху до збільшення зовнішніх запозичень для модернізації національної економіки, а в окремих випадках навіть буде унеможливлувати їх.

У зв'язку з такими обставинами єдиним шляхом розвитку в подальшому стане спрямування нарощування виробництва в сировинних та екологічно небезпечних галузях. Якщо в основу вирішення проблеми підвищення конкурентоспроможності України покласти принципи застосування лише ресурсного підходу та ресурсних чинників, то це відкине економіку країни на світову периферію на тривалий час.

Внаслідок певних зусиль з боку держави щодо створення сприятливих умов для використання ресурсного потенціалу, приватні підприємства, відчуваючи можливість отримання негайного прибутку, забезпечать певне економічне зростання. Таке зростання спирається на «проїдання» існуючих потужностей; отриманий за рахунок експортних галузей прибуток буде використаний на непродуктивні цілі; проблема переміщення доходів із низькотехнологічних секторів у високотехнологічні не вирішуватиметься [3].

Економія ресурсів і технологічне забезпечення їх раціонального використання має стати одним із пріоритетних напрямків розвитку, особливо в Україні, де енергомісткість ВВП є значно вищою порівняно з країнами-лідерами та основними конкурентами України.

Розробляючи конкурентну стратегію модернізації економіки на інноваційній основі в сучасних умовах, важливо враховувати інноваційні контури світової та національної економіки. У національному вимірі визначальним чинником економічного зростання є НТП з урахуванням наукомісткості ВВП, у світовому масштабі – інтенсифікація науково-технічного обміну, лібералізація потоків капіталів, розвиток торгівлі. У свою чергу, наукомісткість національної економіки визначатиметься тенденціями збільшення витрат на науку з одночасним підвищенням частки підприємницького сектора у фінансуванні науки [7].

Висновки. Реалізація конкурентних переваг можлива лише за умови залучення та організаційного забезпечення необхідними ресурсами, вміннями і навичками, які відчутно посилюють наявний потенціал і завдяки цьому стабільно перевершують можливості конкурента за всіма або найбільш важливими параметрами економічної діяльності, що знаходить вираження в поліпшенні базових показників.

Прискорене формування та розвиток національної інноваційної стратегії з активною участю в ній держави призводить до зменшення витрат у виробництві, зміни його структури завдяки інвестиціям у модернізацію, скорочення непродуктивної чи малопродуктивної зайнятості, зростання продуктивності праці. Це також дозволить усунути нелегітимні механізми діяльності: бартеризацію, лобіювання, підкуп, незаконне привласнення, несплату податків, тіньове вивезення капіталу, договірні ціни, бюрократизацію тощо.

Перелік посилань

1. Быков Л. Кризис на экспорт / Быков Л. // Эксперт.- 2003. -№1,- С. 58-61.
2. Гальчинський А.С. Інноваційна стратегія українських реформ / Гальчинський А.С., Кінах А.К., Семиноженко В.П. – К.: Знання України, 2002. – 326 с.
3. Геєць В.М. Економічні передумови стабільного соціального розвитку в середньостроковій перспективі / Геєць В.М. // Економічне прогнозування. – 2002. – №2. – С. 9-34.
4. Геєць В.М. Інноваційно-інвестиційний шлях розвитку української економіки і суспільства на початку ХХІ століття / Геєць В.М. // Банківська справа. – 2003. – №4. – С. 3-27.
5. Геєць В.М. Нестабільність та економічне зростання / Геєць В.М. – К.: Форт, 2000. – 344 с.
6. Глазьев С.М. Теория долгосрочного технико-экономического развития / Глазьев С.М. – М.: Владар,1993. – 310 с.
7. Горбатенко В. Стратегія модернізації суспільства / Горбатенко В. – К.: Академія, 1999. – 240 с
8. Государство в изменяющемся мире. Всемирный банк. Отчет о мировом развитии / Пер. с англ – М.: Прийм ТАСС, 1997. – 306 с.
9. Ершов М. О финансовых механизмах экономического роста / Ершов М. // Вопросы экономики.-2002.-№12. -С. 4-Ю.

Серажим В.И.

к.э.н., доцент НТУУ «КПИ»

Мезенцева О.А.

ассистент НТУУ «КПИ»

СОСТАВЛЯЮЩАЯ ИННОВАЦИЙ В КОНКУРЕНТНЫХ НАПРАВЛЕНИЯХ РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ УКРАИНЫ

В статье исследовано влияние инноваций на формирование конкурентной стратегии государства. Выявлены условия повышения конкурентоспособности за счет внедрения модернизационных проектов.

Ключевые слова: конкуренция, инновация, инновационные стратегии, конкурентные стратегии, конкурентные преимущества, конкурентоспособность, модернизационные проекты, модернизация.

Serajim V.I.

candidate of economic sciences, assistant professor NTUU «KPI»

Mezentseva O.A.

assistance lecturer NTUU «KPI»

A COMPONENT OF INNOVATION IN COMPETITIVE AREAS OF ECONOMY OF UKRAINE

The article studies the influence of innovations upon the formation of state competitive strategy. The conditions for competitiveness increase by means of the modernization projects' implementation are defined.

Keywords: competition, innovation, innovation strategy, competitive strategy, competitive advantages, competitiveness, modernization projects, modernization.

Сімченко Н.О.

к.е.н., доцент НТУУ «КПІ»

Жадан І.І.

студент ФММ НТУУ «КПІ»

ПІДХОДИ ДО ПЛАНУВАННЯ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УПРАВЛІННІ ПРОЕКТАМИ

У статті розглянуто в якості інструменту управління проектами календарне планування ресурсів інвестиційного проекту з використанням діаграми Ганта і побудови структури декомпозиції робіт. Для опису застосування календарного планування ресурсів інвестиційного проекту запропоновано побудувати схему календарного планування фінансових ресурсів інвестиційно-будівельного проекту житлово-будівельної компанії.

Ключові слова: інвестиційний проект, управління проектами, календарне планування ресурсів, календарне планування фінансових ресурсів.

Вступ В сучасних умовах впровадження в бізнесову практику ефективних управлінських інструментів є актуальною теоретико-прикладною проблемою. В межах дослідження передумов успішної реалізації проектів з максимальною ефективністю при заданих обмеженнях за часом, ресурсами, а також якості кінцевих результатів проекту більшістю науковців і практиків питання управління ресурсами визнається, як одне з найголовніших.

У цьому напрямку проведені дослідження такими авторами: Арчибальд Р., Ципес Г.Л., Іванець О.Б., Кудіна О.М., Котов А.С. Німков Д.О., Гринько О.Л. та ін.

Але поряд з цим, у сфері управління проектами складання плану потреб у ресурсах, термінів їх отримання, забезпечення ефективного використання на основі сучасних методів складання детальних планів дає змогу визначити більш ефективні підходи до планування ресурсного забезпечення в управлінні проектами.

Постановка задачі. Планування потреби в ресурсах - визначення того, які ресурси та в якій кількості будуть використані на роботах проекту. Цей процес передбачає здійснення таких етапів: оцінка потреби у ресурсах та їх розподіл у часі; визначення потреб у ресурсах по роботах проекту; зіставлення потреби і наявності ресурсів; визначення постачальників ресурсів по проекту; врахування факторів, які впливають на забезпеченість ресурсами; формування графіків постачання ресурсів. В процесі реалізації проектів